

שי עולמות

העלון השבועי של ישיבת "נצח מאיר" ישיבתו של הרה"ח שמעון יוסף הכהן ויזנפלד שליט"א

רח' הרב סלט 7, ירושלים, טל' 050-4161022

ירושלים עיה"ק תורת בב"א. יום ו' עש"ק לסדר בלק לכבוד ... אחרשה"ט!

בעזרת ה' אכתוב לך משהו השייך לפרשת השבוע. **"וירא בלק... ויאומר מואב אל זקני מדין עתה ילחכו הקהל את כל סביבותינו כלחוץ השור את ירק השדה"** (במדבר כב, ב, ד). הנה ידוע ומפורסם שהכח של כל אומה, וקל וחומר של עם ישראל, הוא באחדותה, וכן הוא אצל כל קבוצה, וקיבוץ, וכמ"ש חז"ל (תנחומא שופטים יח) אמר רבי אלעזר הקפר ברבי, גדול כח השלום, שבשעה

בצרתם. ואמרו חז"ל (דרך ארץ רבא פ"ב) המצטערים עם הציבור עליהם הכתוב אומר (נחמיה א, ז) טוב ה' למעוז ביום צרה, ואמרו (אבות פ"ב מ"ח) אל תפרוש עצמך מן הציבור, ואמרו (תענית יא.) פלוני זה שפרש מן הציבור - אל יראה בנחמת ציבור, ואמרו עוד (שם) בזמן שהציבור שרוי בצער - אל יאמר אדם אלך לביתי, ואוכל ואשתה, ושלוש עליך נפשי, ואם עושה כן עליו הכתוב אומר (ישעיה כג, יג) הנה ששון ושמחה מה כתיב בתריה? (שם כב, יד) אם יכופר העוון הזה לכם עד תמותו, אלא יצער אדם עם הציבור, שכן מצינו במשה רבינו שציער עצמו עם

הציבור עיי"ש. ואמרו עשרה עצים באגודה אחת א"א לשברם, אבל עץ בודד וכן עשרה בודדים בנקל לשברם. כי כוחינו באחדותינו. חו"ש "עתה ילחכו הקהל את כל סביבותינו" מה שתפס לשון "הקהל" דייקא, לרמוז שמכיון שהם בקהילה ואחדות, זה גדול כוחם, ומי יוכל להם. ויהי רצון שלא נפרוש מהציבור, ובשמחתם (ושל כל אחד מהם) תהיה שמחתנו. ונהיה באהבה ואחדות.

בברכת התורה וכמו"ס

שמעון יוסף הכהן ויזנפלד

מדרש

וירא בלק בן צפור, מה ראה, ראה בפרענות שעתידה לבוא על ישראל מכל שונאיו, שכלם היו באים במלקמות ובשעבוד שהן יכולין לעמד בהן, וזה כבוד שמוציא דבר ועוקר אמה שלמה. וירא בלק, נוח לרשעים שיהיו סומין, שעיניהם מביאין רעה לעולם, גדור המבול כתיב (בראשית ו, ט) ויראו בני האלהים, וכתיב (בראשית ט, כב) וירא חם אבי נענן, וכתיב (בראשית יב, טו) ויראו אתה שרי פרעה, וכן בלק, וכאן וירא בלק. וירא בלק משל למלך שהושיב שומרים לשמרו מן הגיס, והיה בטוח עליהם שהיו גבורים, עבר הגיס והרגו, והיה מרתת על עצמו. וכן בלק ראה מה עשו בסיחון ועוג שהיה מעלה עליהן שבר לשמרו, ונתירא מעצמו. ועוד שראה נסים של נחלי ארגון. (במדבר רבא כ, ב)

תיקון הכללי

אברך את ה' אשר יעצני. היינו אכזב בברכתי ביותר באומרי "ותקננו בעצה טובה מלפניך" וכשאקבל העצה אודה לו ביותר על כך. ועו"ל ד"אשר" מרמו על ברכת "אשר יצר" שכידוע שהוא שבח נפלא ונורא לה, כענין הלל, וכנודע שכשמוהר"ת ז"ל שאל את רבינו ז"ל מה יכול לעשות נייחא לנשמת הורו שנפטר, ענה רבינו ז"ל: לומר "אשר יצר" בכוונה (שמעת"כ פ"מ מ"ד ר' לוי יצחק בנדר זצ"ל, והור"ג"כ בשש"ק ח"ב, כב).

(מתוך הספר "שי למורא")

מפרחק תביא לחמה

והנה בכל דבר שפקדושה יש בו שלשה דברים, 'עבור', 'יניקה' 'מחיון'. כי כל זמן שהדבר בכה נקרא 'עבור', [כי הוא נעלם. וכשכא מכח אל הפעל, נקרא] 'לדה ויניקה'. וכשפשט הדבר לעשות הפעלה הצריכה, או נקרא 'מחיון'. וכשלומד תורה גם כן צריכין להיות בו שלשה דברים הנ"ל. כי כשיושב ללמד, ונותן מחשבתו ולבו בהתורה, ומתעלם בה, נקרא עבור, כי הוא מתעלם בה בעבר במעי אמו. וכשלומד התורה ומכין בה, נקרא 'לדה ויניקה', כמו שכתוב (משלי ה): "רדית רדף בכל עת". ואחר כך כששמכין דבר מתוך דבר ורוצה לחדש בה, נקרא 'מחיון'. כדאיתא בגמרא (ירושלמי ראש השנה פרק ראיוהו בית"דיו): על פסוק: "מפרחק תביא לחמה", כי התורה נקרא ענינה במקומה ועשירה במקום אחר, שצריך להביא ראיה במקום אחר. ולכך נקרא חכמה, על דרך (קהלת ו): "אמרתיו אחקמה והיא רחוקה ממני". נמצא כששמכין דבר מתוך דבר נקרא מחיון, היינו חכמה. וכשלומד באופן זה, או היא תשובה גמורה. ומקשר האותיות והצדופים שבתקלוקו מכללות העולמות אל שרשן ואל מקומן, ונעשה בריה חדשה. ואז הדעת שלם, ומתעורר רחוקנות. (ליקו"מ קה)

יתעלו. ואמרו (במד"ר ט) כל ישראל אחים זה עם זה. והנה אמרו חז"ל (סדר עולם רבא טו) אין השכינה שורה אלא בקהל, כמ"ש (מלכים א ז) אז יקהל שלמה את זקני ישראל וגו' ויקהלו אל המלך שלמה כל איש ישראל, וכן הוא אומר (ויקרא ט, ה) וירא כל העם ויראנו, ויפלו על פניהם. ואמרו (ברכות ל). לעולם לישתף איניש נפשיה בהדי ציבורא. וצריך כל אחד להיות מחובר היטב עם הציבור לשמוח בשמחתם ולהצטער

לע"נ הביבה בת תמו ע"ה * רפ"ש לפורטונה בת מול

עין רעה

עקר אחיות הסטרא-אקרא, שהוא מחלקת דסטרא-אקרא, הוא ממחלקת שפין ישראל בעצמן, פשיש חס ושלום ביניהם מחלקת, ומסתכל כל אחד על חברו לרעה מחמת האמת שלו, כי כפי דעתו אין טוב בעיניו האמת של חברו, שעל-ידי זה כל רבוי המחלקת שבעולם, ומשם אחיות הסטרא-אקרא להכניס עין רעה ולהדיק, חס ושלום. וזה בחינת מה שאסרו רבותינו ז"ל לעשות חלון או פתח כנגד חלונו או פתחו של חברו, כי האמת הפשוט של רב בני-אדם אינו ברור ונקי עיניו כל-כך עד שיהיה מאיר בעצמו, רק שהוא בחינת חלון ופתח שדרך שם נכנס האור; אבל אסור להסתכל על-ידי החלון שלו, שהוא בחינת האמת שלו, בהחלון של חברו, שהוא בחינת האמת של חברו, כי יכולין לבוא על-ידי זה לידי מחלוקת, שמשם כל ההזקות שבעולם רחמנא לצלן. ועל-כן אפילו בלעם הרשע, שהיה לו עין רעה מאד, כשראה שאין פתחי אהלי ישראל מכונים זה כנגד זה, בכדי שלא יסתכלו אחד בחברו ביותר, על-ידי זה לא היה כח להדיקם בעיניו הרעה חס ושלום, והתחיל לברכם, כמו שאמרו רז"ל. (הל' נקי שכנים ה"ה אותיות ב ג; ועי' אמת אות סא)

כנחלים נטוין

על-ידי התורה הקדושה שהמשיך לנו משה רבינו עליו השלום, על-ידי זה אנו מקשרין לעולם בו יתברך, כי בראי יש צדיקים גדולים שהיו כוללים לעבד את השם ויתברך באמת אפילו אם לא נתנה התורה כמו שראינו מאבות העולם וכן שאר הצדיקים הגדולים שהיו קדם מתן תורה, ואף על פי שבודאי גם לצדיקים כאלו הוא זכות וחסד גדול ענין נתינת התורה הקדושה, אף על פי כן עקר החמלה והחסד של השם יתברך בנתינת התורה הקדושה, הוא שעל-ידי התורה הקדושה כל ישראל כוללים להתקרב אליו יתברך. כי התורה היא דרך כבושה, שעל ידה יכול להתקרב אפילו הפחות שפחותים ממקום שהוא שם להשם יתברך, ועל-ידי שאנו מקשרין על-ידי התורה הקדושה באחדותו יתברך תמיד, על ידי זה אין כח להקללה לחול על ישראל חס-ושלום בשום אופן וכמבאר בפנים, וזה שאמר בלעם כשרצה לקלל ולא יכול אז, אמר מה טובו אהליך יעקב אהליך דיקא, שעוסקין בהם בתורה, שעל ידי זה ישראל מקשרין בו יתברך תמיד, שעל-ידי זה נתהפך גם הקללה לברכה. וזה שאמר שם: כנחלים נטוין וירשו רבותינו וזרונם לברכה: מה נחלים מעלין את האדם משמאה לטהרה אף דברי תורה פן, כי התורה מעלה את האדם אפילו מעמקי השמאה חס-ושלום ומטהרת אותו ומקרבת אותו להשם יתברך. וזה כננות עליו נהר, הינו רמו הנן שהוא אצל הנהר שמי הנהר משקין אותו תמיד ואינם נפסקין ממנו לעולם. כמו כן ישראל הקדושים הם קרובים אליו ומקשרים בו יתברך תמיד על-ידי התורה, והחיות הקדושה נמשך להם בתמידות ממנו יתברך על-ידי התורה הקדושה. (הל' חכירות וקבלנות ה"ב אות יב)

הארות על מאמר "קרא את יהושע" (בסיון ז)

כי צריך כל אדם למעט בכבוד עצמו ולהרבות בכבוד המקום.

וזה בחי' ההנהגה הקדושה של דוד המלך ע"ה שלא היה חש על כבודו כלל עבור כבודו יתברך כמ"ש חז"ל (בבב"א ד) כך אמר דוד לפני הקב"ה רבש"ע לא חסיד אני שכל מלכי מזרח ומערב יושבים אגודות אגודות בכבודם ואני ידי מלוכלכות בדם ובשפיר ובשליא כדי לטהר אשה לבעלה, ולא עוד אלא כל מה שאני עושה אני נמלך במפיבושת רבי ואומר לו מפיובושת רבי יפה דנתי יפה חייבתי יפה זכיתי יפה טהרתי יפה טמאתי ולא בושתי, וכמ"ש חז"ל בהדיא (ירושלמי סנהדרין פ"ב ה"ד) אין לך אדם מישראל שביזה א"ע על המצוות יותר מדוד, ותמיד מיעט בכבודו וכמ"ש חז"ל (סוטה י): שדוד הקטין עצמו אצל מי שגדול ממנו ללמוד תורה, וכמ"ש (מגילה יא) ודוד הוא הקטן, הוא בקטנותו מתחילתו ועד סופו, כשם שבקטנותו הקטין עצמו אצל מי שגדול ממנו בתורה, כך במלכותו הקטין עצמו אצל מי שגדול ממנו בחכמה וכדאיתא במדרש (ש"ט תהלים יז) וילכו דוד ואנשיו בדרך, וכי באויר הי' להם לילך, אלא שהלכו בדרך ענוה, כי כל מעלותיו וגבורותיו הכל תלה בהש"ת, וכמ"ש חז"ל (ספ' קמ"ד) הי' מלך ואמר איני מלך, הי' גבור ואמר איני גבור, הי' עשיר ואמר איני עשיר, ירד למלחמה ונצח, ואמר לא מגבורתי נצחתי, אלא הוא עזרני, הוא הנצחתי, וכדאמרינן (ירושלמי סנהדרין פ"ב ה"ד) עה"פ (תהלים קלא) לא גבה לבי, בשעה שהמשחני שמואל; ולא רמו עיני, בשעה שהרגתי את גלית; ולא הלכתי בגדולות, בשעה שהעלתי את הארון; ונפלאות ממני, בשעה שהחזירוני למלכותי; כגמול עלי נפשי, כיונק הזה היוצא ממעי אמו, וע"כ בשעת המאורע ידע והשכיל להשפיל עצמו ולהעלות כל הכבוד להש"ת.

(מתוך הספר "יש מאין")

אשר תברך מבורך

הש"י נתן זה הכח להבחירה שיהי' כח להאדם להמשיך הרוח דלעילא כרצונו או דרך הקדושה או להיפך ח"ו והעיקר הוא הדיבור שבו ברא הש"י את העולם ובו עיקר ההנהגה והממשלה. וע"כ דבור לשון מנהיג ומושל כמו דבר א' לדור כמובא בדברי אדמו"ר ז"ל (בסי' ד) כי הצדיקים מושלים בדיבורם כשרו"ל מחמת שהשלימו את הדיבור לה"ק ע"י לשון תרגום ע"י שביירו עץ הדעת בשלימות וכנ"ל. ובלעם רצה להמשיך הדיבור בגלות אצלו למשול בדיבורו כרצונו על ידי שהתגבר בתוקף טומאתו לעלות דרך התרגום דרך עץ הדעת לינק מהקדושה שהוא הדיבור של לה"ק ולהמשיך הדיבור לעצמו שבו ברא הש"י את העולם ומסר את הדיבור לבני אדם שיהי' להם כח בדיבורם לשלוט כרצונם כי עיקר הממשלה של כל אחד כפי בחינתו הוא ע"י הדיבור שנמשך מלה"ק שהוא שורש הדיבור שהוא חיות כל העולם כי בו ברא את העולם ובו מקיים את העולם כידוע. וע"כ באמת הי' לו לבלעם ממשלה וכח גדול בדיבורו שהמשיך לעצמו דרך הטומאה. כ"ש כי ידעתי את אשר תברך מבורך ואשר תאר יואר והכל בכח הדיבור שמשך לעצמו כנ"ל וכשפרש"י שנטלו עצה ממדין ואמר ועל משה אין כחו אלא בפה אף אנו נבא עליהם באדם שכחו בפה וכו' כי משה זכה לדיבור של לה"ק דרך הקדושה ע"י ששבר וביטל הרע שבעץ הדעת לגמרי ובלעם להיפך ממש כנ"ל.

(ליקוטי הלכות יורה דעה הלכות חדש הלכה ד אות ח)

פעם אחת ספר רבנו זכרוננו לברכה לפני בדרך קבלנא על גדל היסורים שיש לו שאמר שהוא מקרר לחשב במחשבתו בכל יום את בלעם בתוך תפלתו, ולא ספר יותר. והמוכרן מדבריו בפשיטות שהוא צריך בכל יום בשעת התפלה להכניע את בלעם הרשע לבטל טמאתו מן העולם.

(חיי מוה"ר"ן גדולת נוראות השגתו רמד)

לעילוי נשמת
תמונת אסתר ע"ה
נלב"ע מ"ז שבט
תנצבה.
נתן וצ'רנה בלאוואר ע"ה
ר' רפאל בן ר' משה ז"ל

יריב בן מניה
חזרה בתשובה שלמה

להצלת
ר' אברהם בן אסתר ומשפחתו
ברוחניות ובנשמות

מוסדות ברסלב
באג'טאט טאט
של סווא
תורה, שיטת לימוד ייחודית
תפילה
מידות טובות
יעוץ והכוונה אישית
050-4161022

לעילוי נשמת
חנה בת יצחק ע"ה
נלב"ע ח' אדר א תשע"ו
ר' יוסף זאב בן שלמה זלמן גוטסמן ז"ל
נלב"ע י"ח אדר א תשנ"ה
תנצבה.